

Stichting Pensioenfonds XYZ

LCP Kostenbenchmark 2021

xx oktober 2021

1.0	<i>Uitvoeringskosten 2018 – 2020 van Nederlandse pensioenfondsen</i>	4
	<i>Rapport Werk in uitvoering 2021 Positie van Pf. XYZ</i>	
2.0	<i>Detailanalyse 2020</i>	12
	<i>Pensioenbeheerkosten</i>	
	<i>Beleggingsmix en beleggingsstijl</i>	
	<i>Vermogensbeheerkosten, transactiekosten en rendement</i>	
	<i>Overige vermogensbeheerkosten en totale vermogensbeheerkosten</i>	
	<i>Renteafdekking en beleggingsresultaat</i>	
3.0	<i>Detailanalyse 2016 - 2020</i>	27
4.0	<i>Kwalitatieve kostenverantwoording</i>	31
5.0	<i>Samenvatting en aandachtspunten</i>	37
6.0	<i>Bijlage: Begrippen, peergroups en brongegevens</i>	39

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de LCP Kostenbenchmark 2021 voor [Stichting Pensioenfonds XYZ](#) (hierna: Pf. XYZ) aan. Dit rapport geeft inzicht in de in 2020 gemaakte uitvoeringskosten en het gerealiseerde rendement, in vergelijking tot pensioenfondsen van gelijke omvang. We gaan in op de kosten en de rendementen per beleggingscategorie en we maken inzichtelijk hoe uw beleggingsstrategie zich verhoudt met die van uw peergroup. Daarbij wordt aandacht besteed aan de beleggingsmix, de mate van renteafdekking en het risicoprofiel van de pensioenfondsen.

Het interpreteren van de benchmarkresultaten dient behoedzaam te gebeuren. Immers, ieder pensioenfonds is anders. Het is dus belangrijk dat het bestuursverslag het financiële verslag inkleurt op basis van het gekozen beleid, de uitgevoerde activiteiten en het oordeel van het bestuur over de daarmee behaalde resultaten. In aanvulling op het cijfermatig inzicht wordt daarom in dit rapport ook een beeld gegeven van de mate waarin door Pf. XYZ verantwoording is afgelegd over de gemaakte kosten en hoe dit door andere pensioenfondsen is gedaan.

Wij vertrouwen erop u met deze rapportage een goed beeld te geven van de kosten van uw pensioenfonds in relatie tot vergelijkbare fondsen. Indien u meer informatie of een presentatie van de resultaten uit dit rapport wenst, dan kunt u uiteraard contact met ons opnemen.

1.0 Uitvoeringskosten 2018 – 2020

1.1 Rapport Werk in uitvoering 2021

1.2 Positie van Pf. XYZ

1.1 Uitvoeringskosten 2020

Rapport Werk in uitvoering 2021, publicatie september 2021 (1/3)

(Voorbeeldcijfers op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

Karakteristieken	2019	2018
------------------	------	------

Aantal pensioenfondsen
(incl. APF-kringen)

199

208

Aantal actieven + pensioengerechtigden
(procentueel t.o.v. vorig jaar)

9.321.825
(+2,3%)

9.116.276
(+3,0%)

Gemiddeld pensioenvermogen
(procentueel t.o.v. vorig jaar)

€ 1.444 miljard
(+8,6%)

€ 1.330 miljard
(+2,3%)

De cijfers over 2018 zijn voor de vergelijkbaarheid gebaseerd op dezelfde fondsen als geanalyseerd in 2019. Het verschil van 9 fondsen wordt als volgt verklaard. Voor 2 fondsen was nog geen (compleet) jaarverslag beschikbaar. 10 fondsen zijn verdwenen door overdracht naar een verzekeraar, een bedrijfstakpensioenfonds of een gedeelde kring bij een algemeen pensioenfonds. 3 fondsen waren vorig jaar niet meegenomen omdat toen het jaarverslag 2018 niet tijdig beschikbaar was. Deze fondsen zijn nu wel meegenomen.

1.1 Uitvoeringskosten 2020

Rapport Werk in uitvoering 2021, publicatie september 2021 (2/3)

(Voorbeeldcijfers op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

Pensioenbeheer

2019

2018

Totale pensioenbeheerkosten

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

€ 985 miljoen

(+3,5%)

€ 951 miljoen

(-1,3%)

Pensioenbeheerkosten p.p.

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

€ 106

(+1,3%)

€ 104

(-4,2%)

Pensioenbeheerkosten p.p. excl. ABP en PFZW

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

€ 134

(+3,2%)

€ 130

(-4,1%)

1.1 Uitvoeringskosten 2020

Rapport Werk in uitvoering 2021, publicatie september 2021 (3/3)

(Voorbeeldcijfers op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

Vermogensbeheer

2019

2018

Totale vermogensbeheerkosten

€ 6.591 miljoen € 6.192 miljoen

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

(+6,4%)

(-0,5%)

Totale transactiekosten

€ 1.336 miljoen € 1.238 miljoen

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

(+7,9%)

(-8,1%)

Totale VB-kosten incl. transactiekosten

€ 7.927 miljoen € 7.430 miljoen

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

(+6,7%)

(-1,8%)

Vermogensbeheerkosten als % van pensioenvermogen

0,46%

0,47%

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

(-2,0%)

(-2,7%)

Totale transactiekosten als % van pensioenvermogen

0,09%

0,09%

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

(-0,6%)

(-10,2%)

Totaal als % van pensioenvermogen

0,55%

0,56%

(procentueel t.o.v. vorig jaar)

(-1,8%)

(-4,1%)

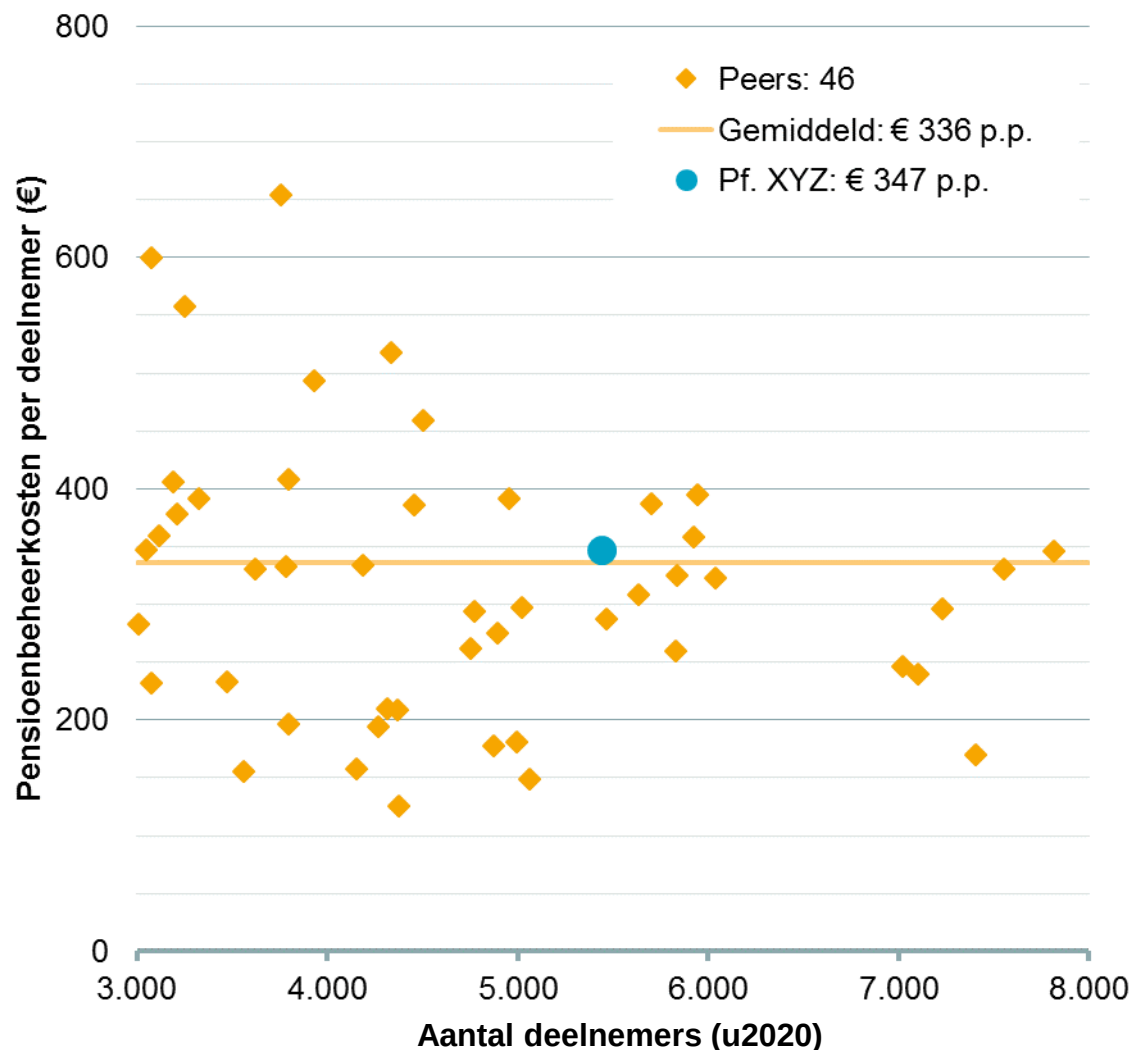
Beleggingsrendement als % van pensioenvermogen

17,6%

-1,2%

1.2 Uitvoeringskosten 2018 - 2020

Gemiddelde pensioenbeheerkosten 2018 - 2020 per deelnemer

Peergroup: **47 pensioenfondsen** met eind 2020 tussen 3.000 en 8.000 deelnemers.

De gerapporteerde pensioenbeheerkosten per deelnemer bij Pf. XYZ vertoonden het volgende verloop:

2018	€ 280
2019	€ 386
2020	€ 375

Het gemiddelde van de pensioenbeheerkosten was in periode 2018 – 2020 bij:

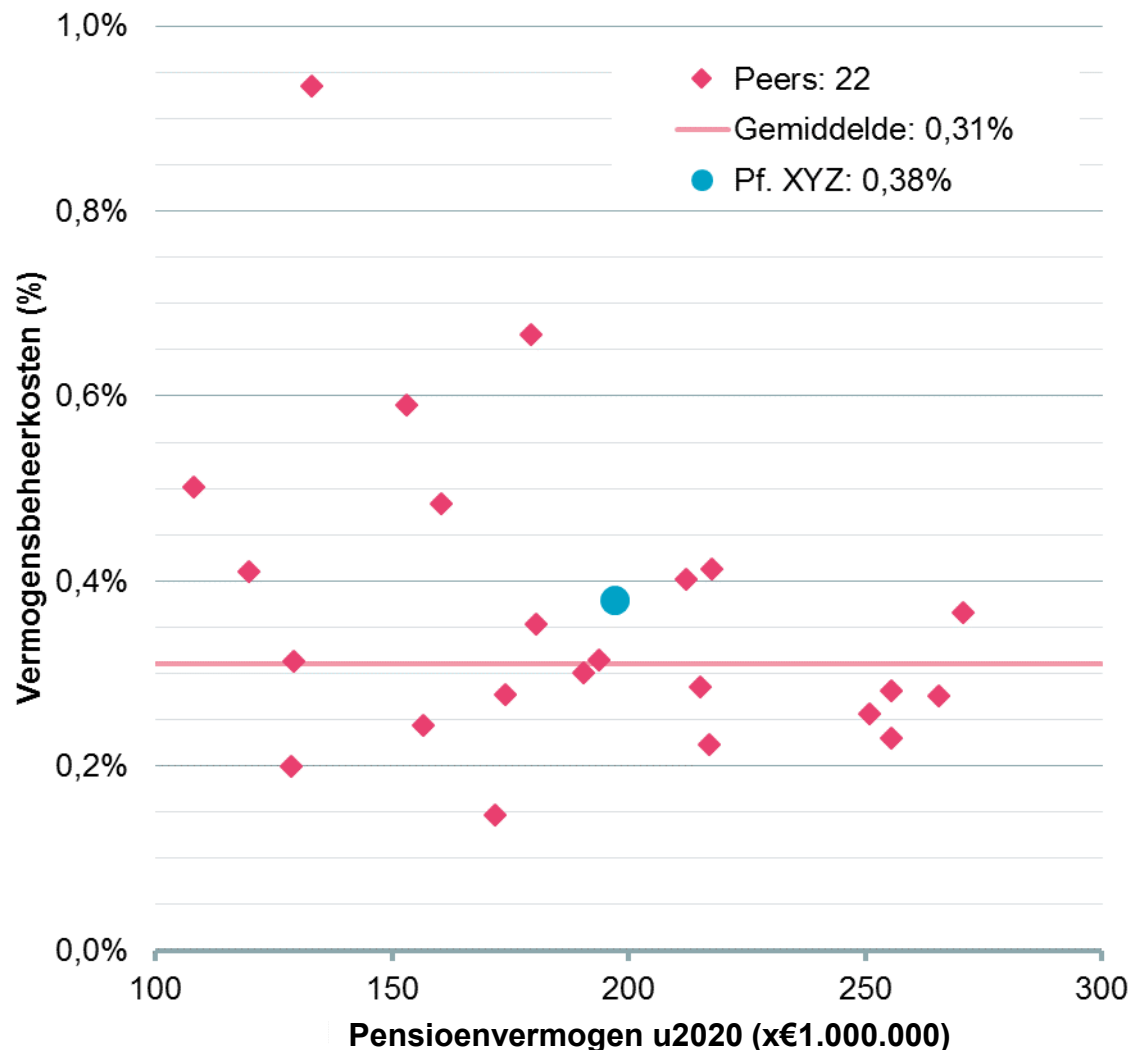
Pf. XYZ	€ 347
Peergroup *	€ 336

De pensioenbeheerkosten van Pf. XYZ zijn **hoger** dan de mediaan binnen de peergroup.
17 fondsen hebben hogere kosten.
29 fondsen hebben lagere kosten.

*) Dit betreft de mediaan van de 3-jaarsgemiddelde pensioenbeheerkosten van de peergroup.

1.2 Uitvoeringskosten 2018 - 2020

Gemiddelde vermogensbeheerkosten 2018 - 2020

Peergroup: **23 pensioenfondsen** met een pensioenvermogen eind 2020 tussen € 100 en € 300 miljoen.

De gerapporteerde vermogensbeheerkosten bij Pf. XYZ vertoonden het volgende verloop:

2018	0,40%
2019	0,36%
2020	0,38%

Het gemiddelde van de vermogensbeheerkosten was in periode 2018 – 2020 bij:

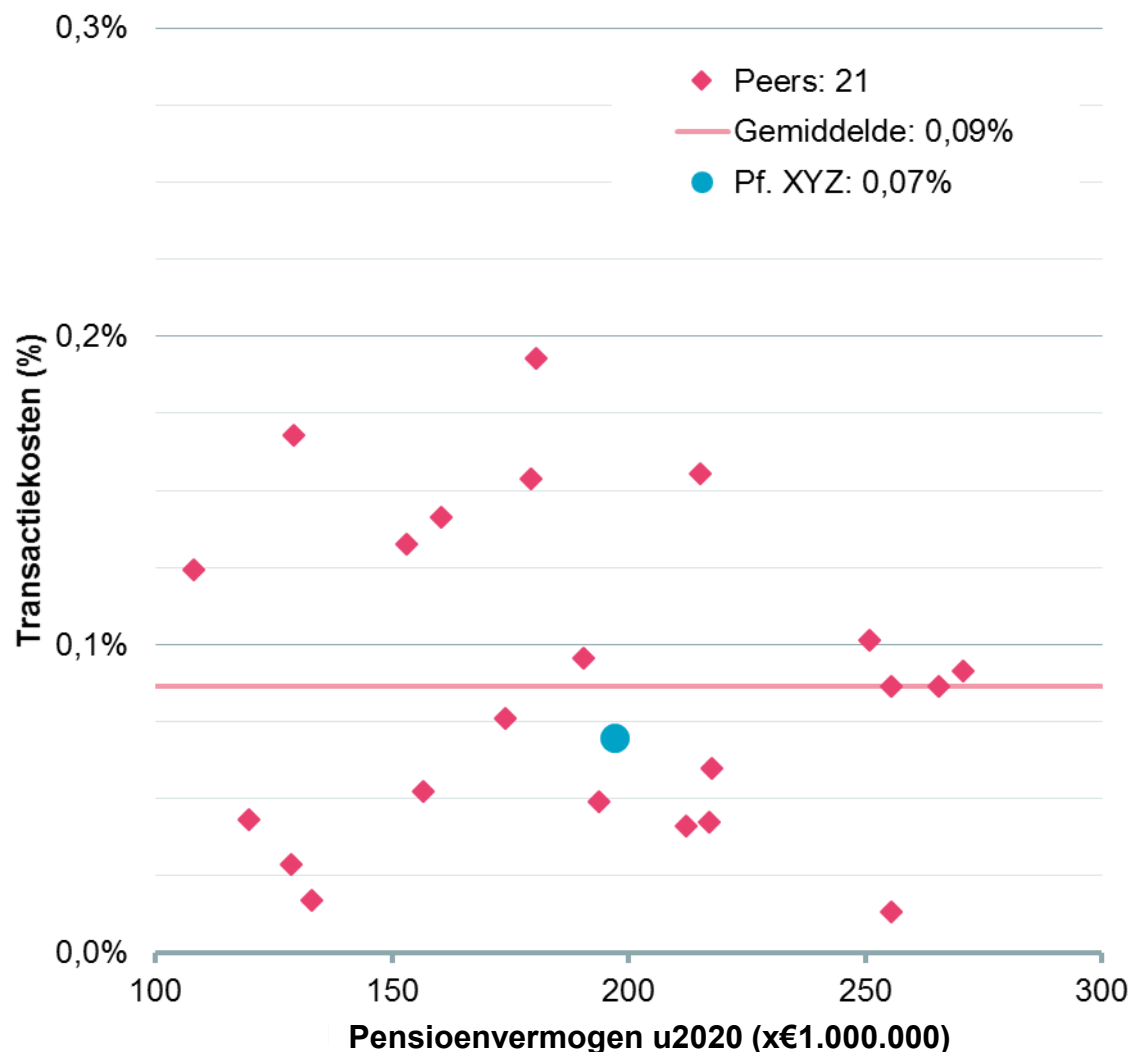
Pf. XYZ	0,38%
Peergroup *	0,31%

De vermogensbeheerkosten van Pf. XYZ zijn **hoger** dan de mediaan binnen de peergroup.
9 fondsen hebben hogere kosten.
13 fondsen hebben lagere kosten.

*) Dit betreft de mediaan van de 3-jaarsgemiddelde vermogensbeheerkosten van de peergroup.

1.2 Uitvoeringskosten 2018 - 2020

Gemiddelde transactiekosten 2018 - 2020

Peergroup: **22 pensioenfondsen** met een pensioenvermogen eind 2020 tussen € 100 en € 300 miljoen.

De gerapporteerde transactiekosten bij Pf. XYZ vertoonden het volgende verloop:

2018	0,06%
2019	0,07%
2020	0,07%

Het gemiddelde van de transactiekosten was in periode 2018 – 2020 bij:

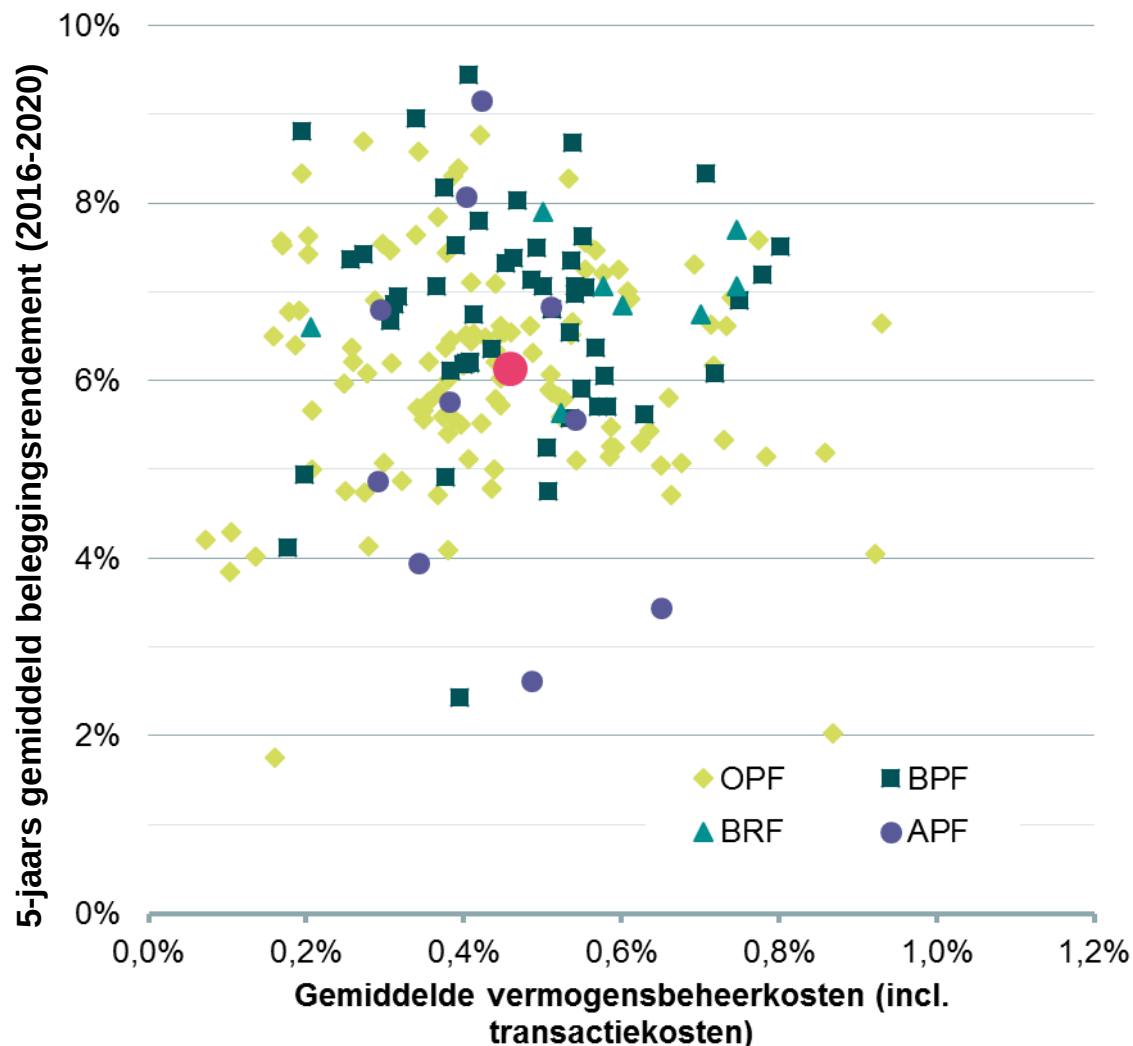
Pf. XYZ	0,07%
Peergroup *	0,09%

De transactiekosten van Pf. XYZ zijn **lager** dan de mediaan binnen de peergroup.
12 fondsen hebben hogere kosten.
9 fondsen hebben lagere kosten.

*) Dit betreft de mediaan van de 3-jaarsgemiddelde transactiekosten van de peergroup.

1.2 Uitvoeringskosten 2018 - 2020

Gemiddeld beleggingsrendement 2016 – 2020 vs. totale VB-kosten

Peergroup: **187 pensioenfondsen** die in de periode 2016 tot en met 2020 in het jaarverslag de kosten en rendementen hebben gepubliceerd.

De getoonde kosten betreffen de gerapporteerde vermogensbeheerkosten **plus** de transactiekosten.

Het meetkundig (gewogen) gemiddelde rendement in de 5-jaarsperiode van de peergroup is gelijk aan **6,5%** per jaar, waarbij de (gewogen) gemiddelde kosten gelijk waren aan **0,57%**. Zonder het ABP en PZFW zijn de kosten **0,49%** bij een rendement van **6,8%**.

Pf. XYZ had in dezelfde periode een gemiddeld rendement van **6,1%** per jaar bij gemiddeld **0,46%** kosten per jaar (zie stip ●).

2.0 Detailanalyse 2020

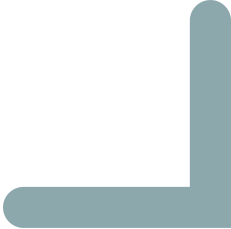
2.1 Pensioenbeheerkosten

2.2 Beleggingsmix en beleggingsstijl

2.3 VB-kosten, transactiekosten en rendement

2.4 Overige VB-kosten en totale VB-kosten

2.5 Renteafdekking en beleggingsresultaat

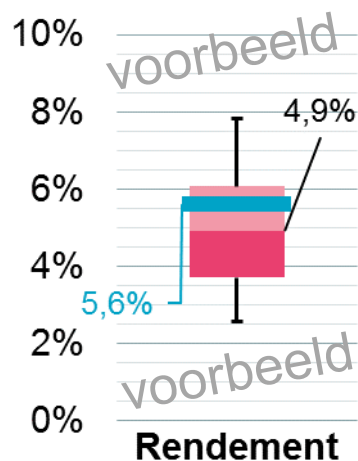
Uitleg gehanteerde figuur

Voorbeeld van spreidingsdiagram

Op de volgende pagina's wordt op detailniveau inzicht gegeven in de pensioenbeheerkosten, de behaalde rendementen en de beleggingskosten van Pf. XYZ ten opzichte van de peer group. Waar nodig wordt beschreven hoe de betreffende peer group bepaald is.

De getoonde gegevens zijn gebaseerd op de aangeleverde cijfers uit de jaar- en kwartaalstaten DNB, aangevuld met beschikbare informatie uit de jaarverslagen van betreffende pensioenfondsen. Voor de volledigheid merken we op dat de getoonde cijfers betrekking hebben op [kalenderjaar 2020](#).

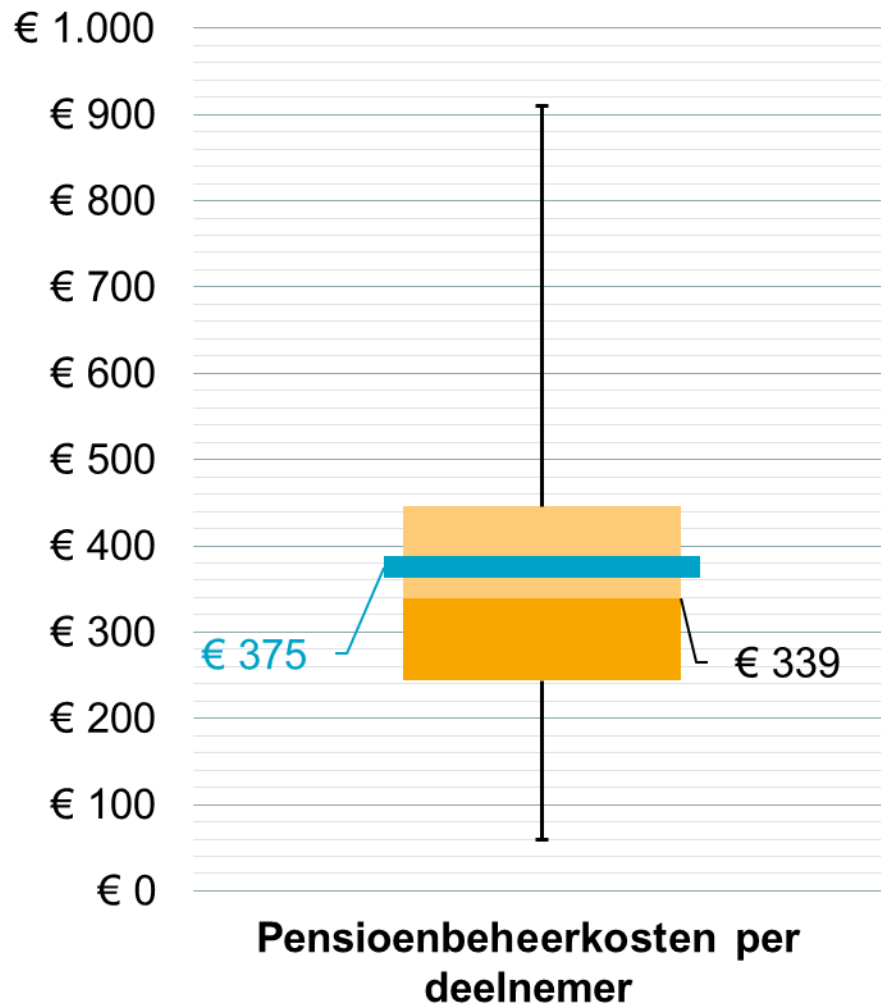
De resultaten worden getoond door middel van spreidingsdiagrammen. Deze leggen we uit aan de hand van een voorbeeld dat betrekking heeft op het nettorendement.

- In de peer group is de mediaan van het nettorendement gelijk aan 4,9%.
- 25% van de fondsen heeft een nettorendement behaald tussen 4,9% en 6,0% (hier de lichtroze balk). Voor 25% van de fondsen was het rendement tussen 3,7% en 4,9% (donkerroze balk). De helft van de fondsen in de peer group heeft dus een nettorendement tussen 3,7% en 6,0% behaald.
- Het laagst behaalde rendement in de peer group is 2,6%, terwijl het hoogst behaalde rendement gelijk is aan 7,8%. Dit wordt weergegeven met de zwarte lijnen.
- Het rendement van het fonds was 5,6%. Dit hebben we aangegeven met de lichtblauwe balk en het lichtblauwe label.

2.1 Detailanalyse 2020

Pensioenbeheerkosten 2020 (1/3)

Peergroup: 47 pensioenfondsen met 3.000 tot 8.000 deelnemers per 31-12-2020
Pf. XYZ: 5.438 deelnemers per 31-12-2020

De totale pensioenbeheerkosten per deelnemer waren voor:

Pf. XYZ	€ 375
Peergroup	€ 339

De pensioenbeheerkosten in de peergroup liepen uiteen van € 59 tot € 910 per deelnemer

50% van de peergroup rapporteerde kosten tussen € 244 en € 446 per deelnemer.

2.1 Detailanalyse 2020

Pensioenbeheerkosten 2020 (2/3)

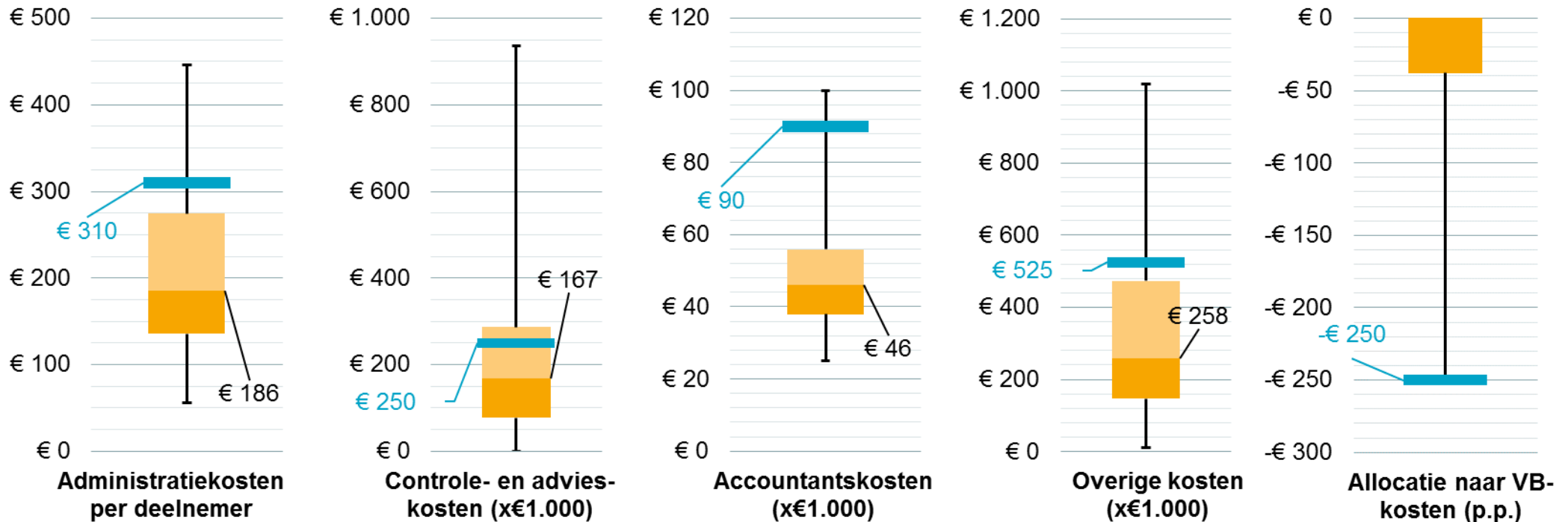
De pensioenbeheerkosten zijn door ons onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Tot de **administratiekosten** behoren de kosten die direct te maken hebben met de deelnemer- en rechtenadministratie, de financiële administratie, de premie-inning en uitbetaling van de pensioenen, alsmede de communicatie met de belanghebbenden en aangesloten sponsor(en). Ook de gerapporteerde huurlasten vallen onder de administratiekosten.
- De **controle- en advieskosten** betreffen onder andere de kosten van de adviserend actuaris en de certificerend actuaris, de kosten van juridisch en fiscaal advies en van communicatie-advies.
- De kosten van de **accountantscontrole** worden separaat getoond, aangezien pensioenfondsen wettelijk verplicht zijn deze separaat te vermelden in de jaarrekening.
- Onder **overige kosten** vallen onder andere de bestuurskosten, de kosten van het toezicht door DNB en AFM, contributies etc.
- Een aantal fondsen maakt gebruik van de mogelijkheid om een deel van de pensioenbeheerkosten aan te merken als vermogensbeheerkosten, bijvoorbeeld als sprake is van een eigen beleggingsafdeling. We maken de gerapporteerde **allocatie naar VB-kosten** separaat inzichtelijk.

In de praktijk blijkt dat de administratiekosten sterk gerelateerd zijn aan het aantal deelnemers. Op de volgende pagina tonen we de administratiekosten daarom in euro's per deelnemer, net als de allocatie naar VB-kosten. De controle- en advieskosten, de accountantskosten en de overige kosten zijn vrijwel niet afhankelijk van het aantal deelnemers. Deze kosten worden daarom uitgedrukt in euro-bedragen.

2.2 Detailanalyse 2020

Pensioenbeheerkosten 2020 (3/3)

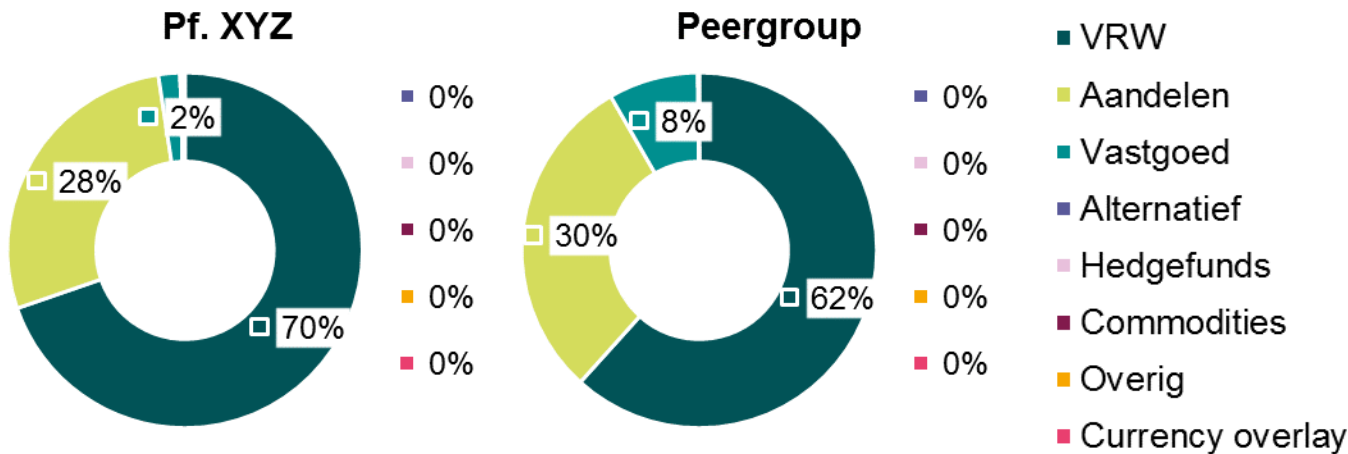

Alle kostensoorten zijn hoger dan de mediaan van de peergroup. De allocatie naar VB-kosten is het hoogste binnen de peergroup.

19 van de 47 pensioenfondsen in de peergroup hebben een deel van de pensioenbeheerkosten gealloceerd aan vermogensbeheerkosten (gemiddeld € 95 per deelnemer).

2.2 Detailanalyse 2020

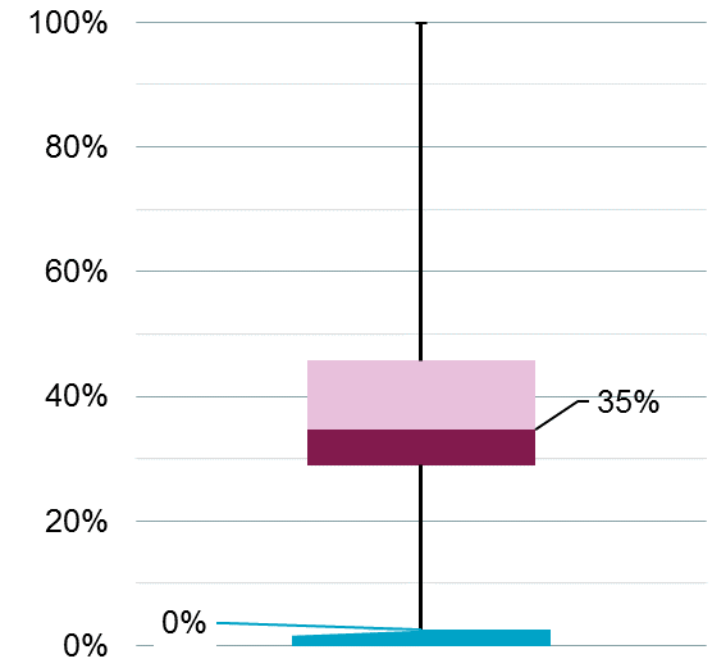
Beleggingsmix per 31-12-2020 en beleggingsstijl

Peergroup: 23 pensioenfondsen met een belegd vermogen 2020 tussen € 100 en € 300 miljoen.

Pensioenvermogen 2020 Pf. XYZ: € 197 miljoen.

Er wordt door Pf. XYZ en in de peergroup zeer beperkt belegd in alternatieven, hedgefonds, commodities en overige beleggingen.

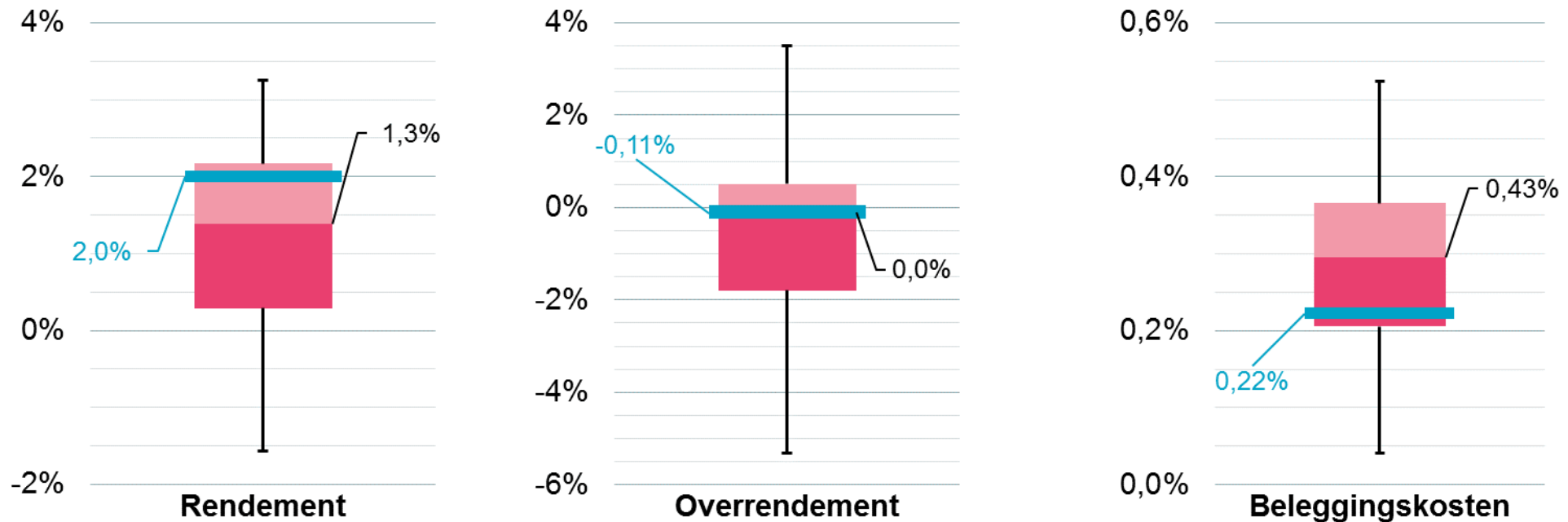
Mediaan van percentage actief beheer in de peergroup is gelijk aan 35%.

50% van deze fondsen heeft tussen 29% en 46% in actief beheer.

Pf. XYZ heeft 0% van het belegd vermogen in actief beheer.

2.2 Detailanalyse 2020

Benchmark (over)rendement en kosten op portefeuilleniveau

Peergroup: 23 pensioenfondsen met een belegd vermogen 2020 tussen € 100 en € 300 miljoen.

In deze figuren veronderstellen we dat de peergroup *exact dezelfde beleggingsmix* heeft gehad als Pf. XYZ. De peers hebben nog wel hun eigen beleggingsrendement, hun eigen benchmark en hun eigen vermogensbeheer- en transactiekosten (samen: “Beleggingskosten”) per beleggingscategorie. Op deze manier kan Pf. XYZ zien hoe zij – bij een veronderstelde gelijke beleggingsmix - heeft gepresteerd ten opzichte van de peergroup.

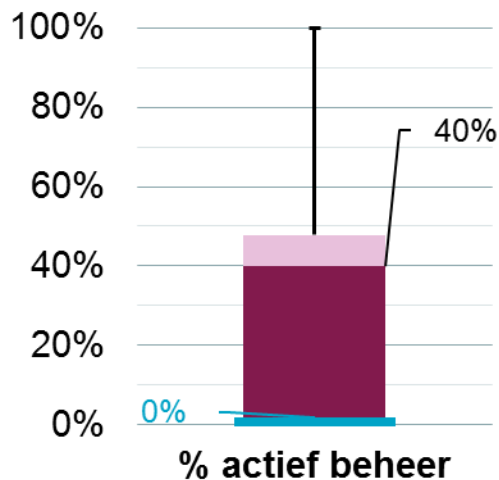
2.3 Detailanalyse 2020

Vermogensbeheer- en transactiekosten en nettorendement 2020

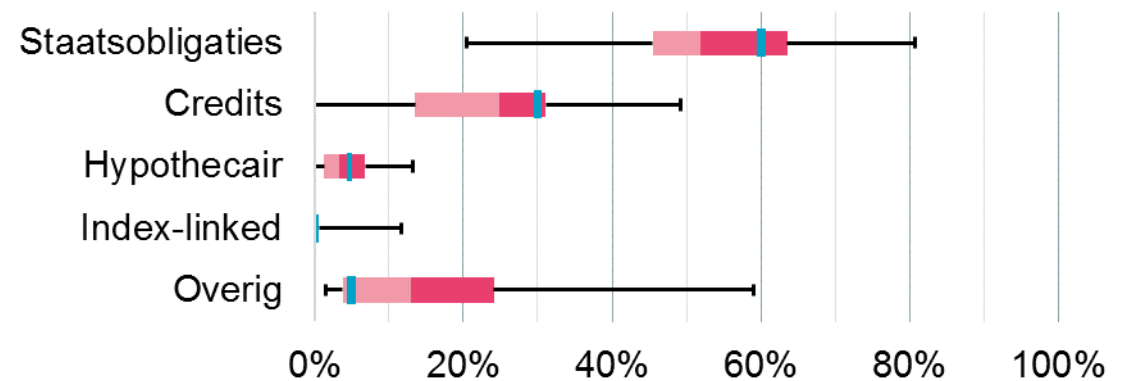
Beleggingscategorie: Vastrentende waarden (1/2)

Peergroep: 12 pensioenfondsen met tussen € 100 en € 500 miljoen belegd in vastrentende waarden in 2020.

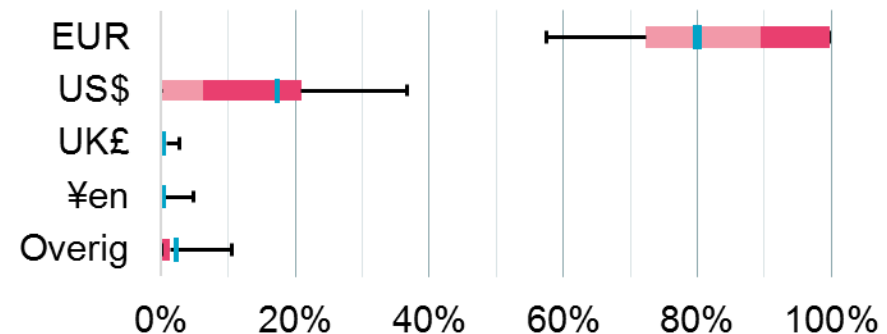
Pf. XYZ: € 138 miljoen belegd in vastrentende waarden in 2020.

Op deze manier wordt door Pf. XYZ en de peergroep belegd in vastrentende waarden:

De verdeling binnen vastrentende waarden naar valuta is voor Pf. XYZ en de peergroep als volgt:

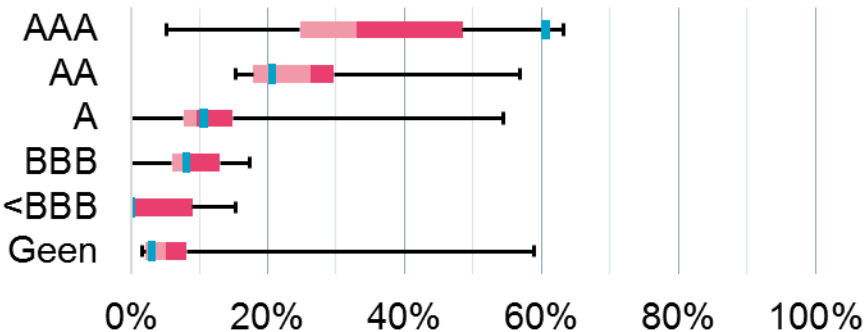

2.3 Detailanalyse 2020

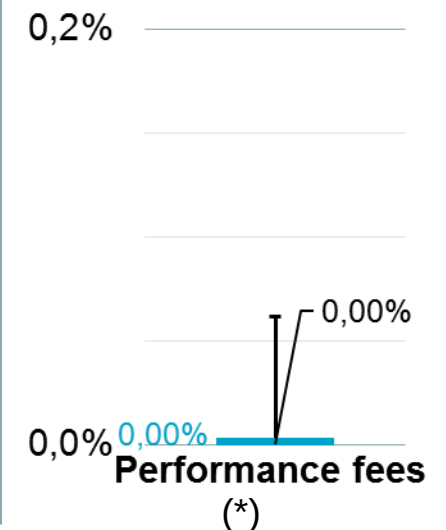
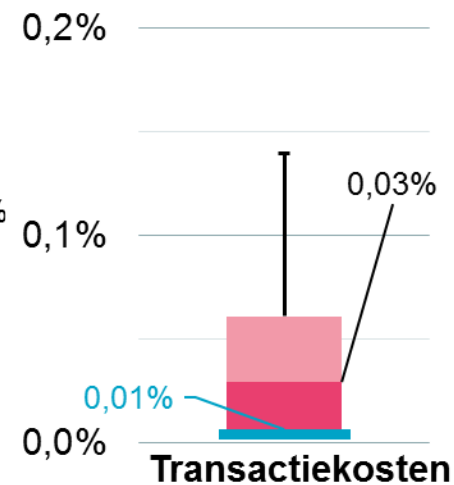
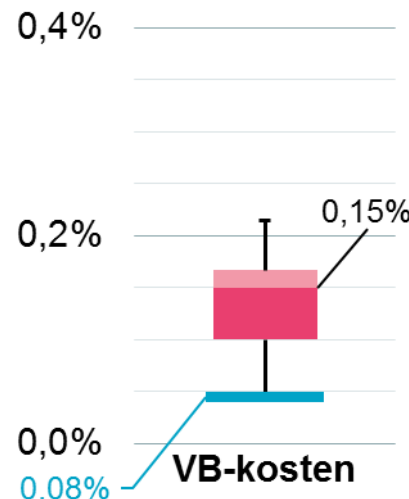
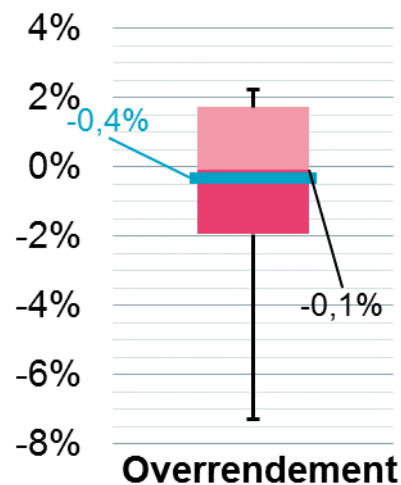
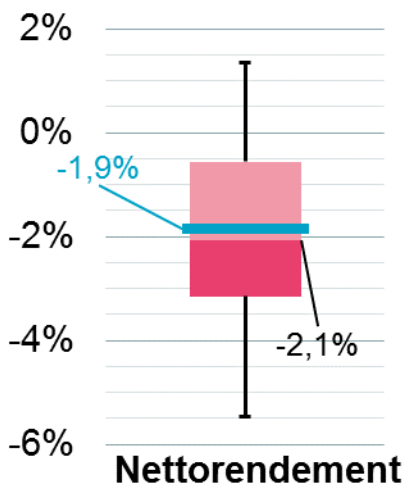
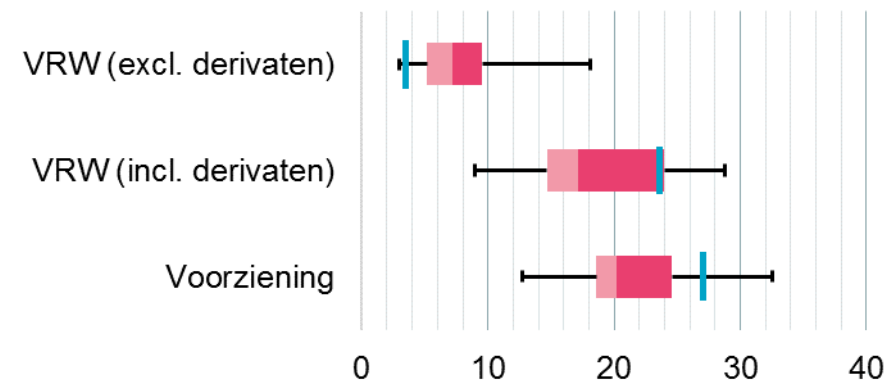
Vermogensbeheer- en transactiekosten en nettorendement 2020

Beleggingscategorie: Vastrentende waarden (2/2)

De verdeling binnen vastrentende waarden naar kredietrisico is voor Pf. XYZ en de peergroup als volgt:

De modified duration van Pf. XYZ en de peergroup is als volgt:

(*) Performance fee is onderdeel van de totale VB-kosten

2.3 Detailanalyse 2020

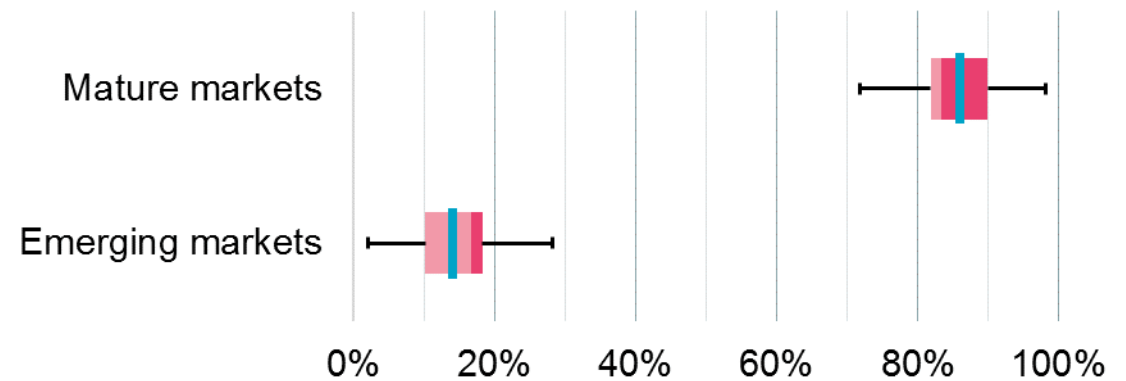
Vermogensbeheer- en transactiekosten en nettorendement 2020

Beleggingscategorie: Aandelen (1/2)

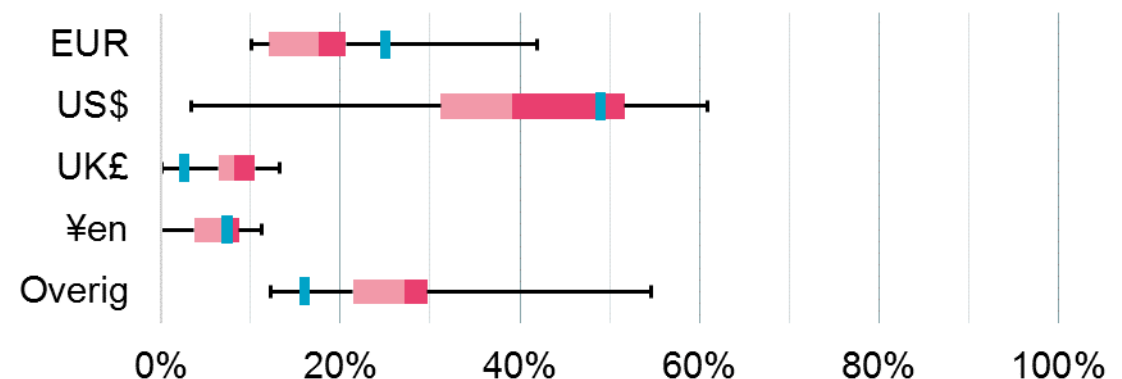
Peergroup: 17 pensioenfondsen met tussen € 10 en € 150 miljoen belegd in aandelen in 2020.

Pf. XYZ: € 55 miljoen belegd in aandelen in 2020.

Op deze manier wordt door Pf. XYZ en de peergroup belegd in aandelen:

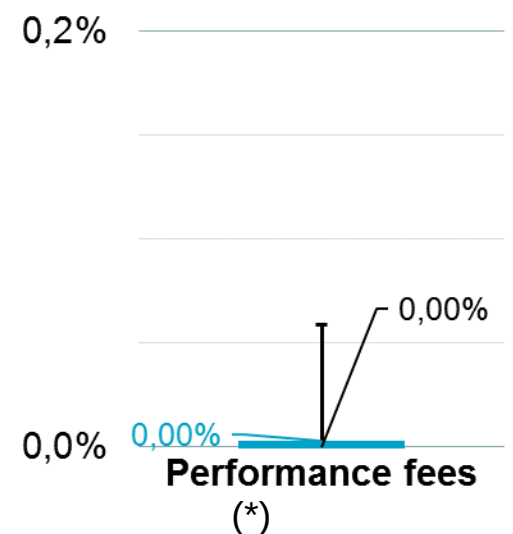
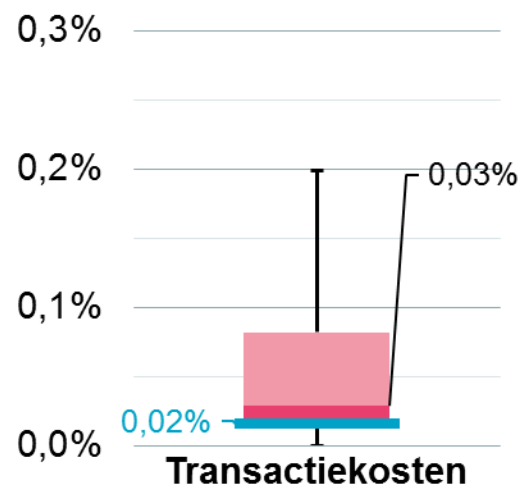
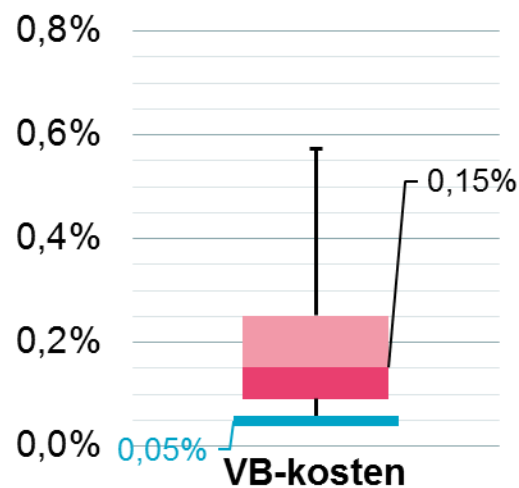
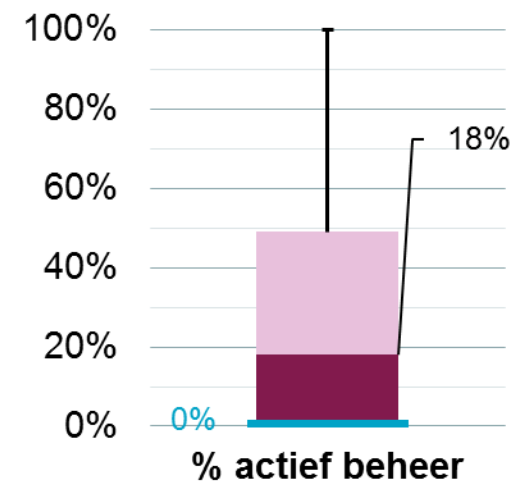
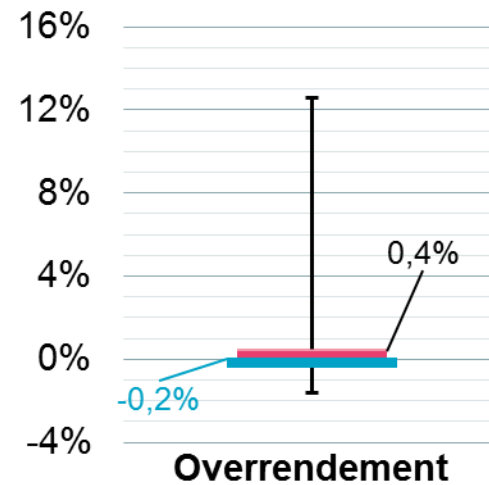
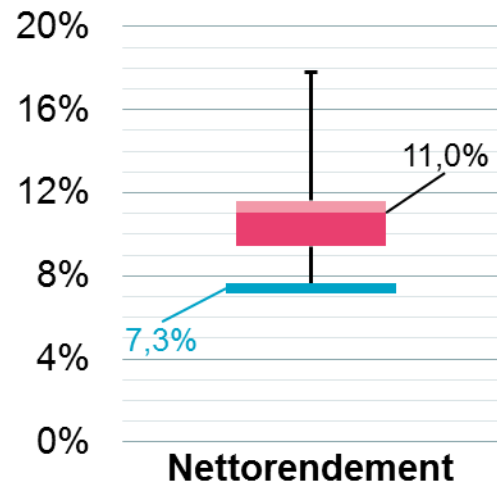
De verdeling binnen aandelen naar valuta is voor Pf. XYZ en de peergroup als volgt:

2.3 Detailanalyse 2020

Vermogensbeheer- en transactiekosten en nettorendement 2020

Beleggingscategorie: Aandelen (2/2)

(*) Performance fee is onderdeel van de totale VB-kosten

2.3 Detailanalyse 2020

Vermogensbeheer- en transactiekosten en nettorendement 2020

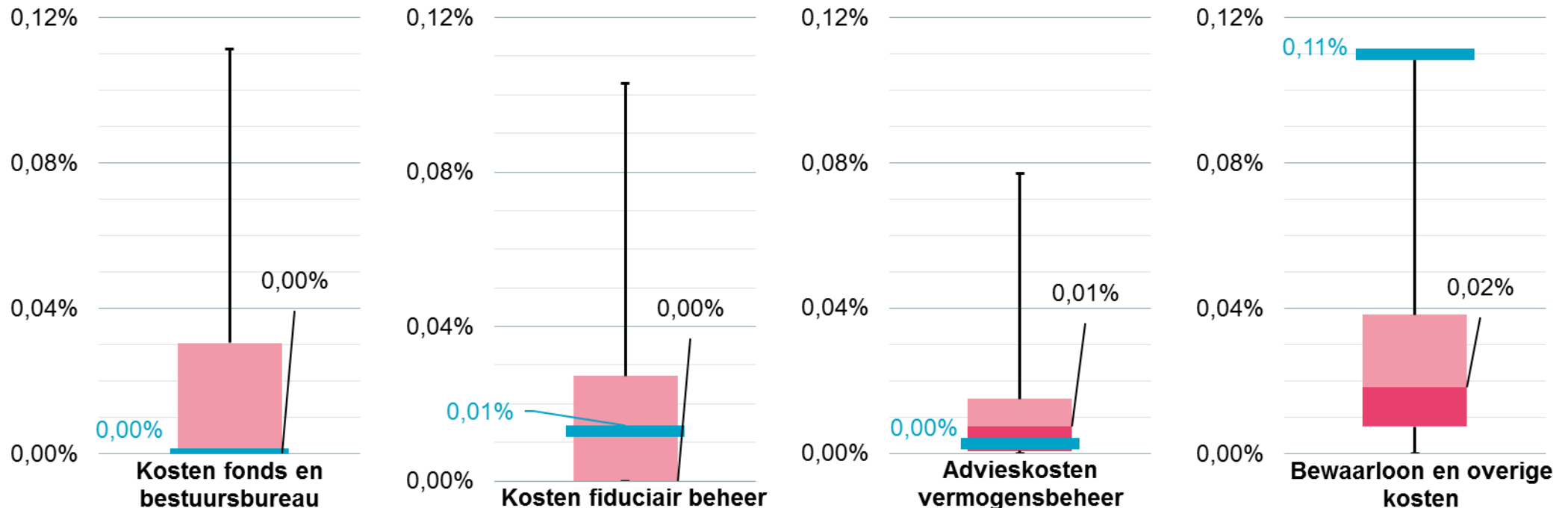
Beleggingscategorie: Overige beleggingscategorieën

- Pf. XYZ had eind 2020 niet of zeer beperkt beleggingen in de volgende beleggingscategorieën:
 - Vastgoed
 - Alternatieven
 - Hedgefonds
 - Commodities
 - Overige beleggingen
 - Overlay beleggingen

Bovenstaande beleggingscategorieën zijn daarom niet opgenomen in deze rapportage.

2.4 Detailanalyse 2020

Overige vermogensbeheerkosten

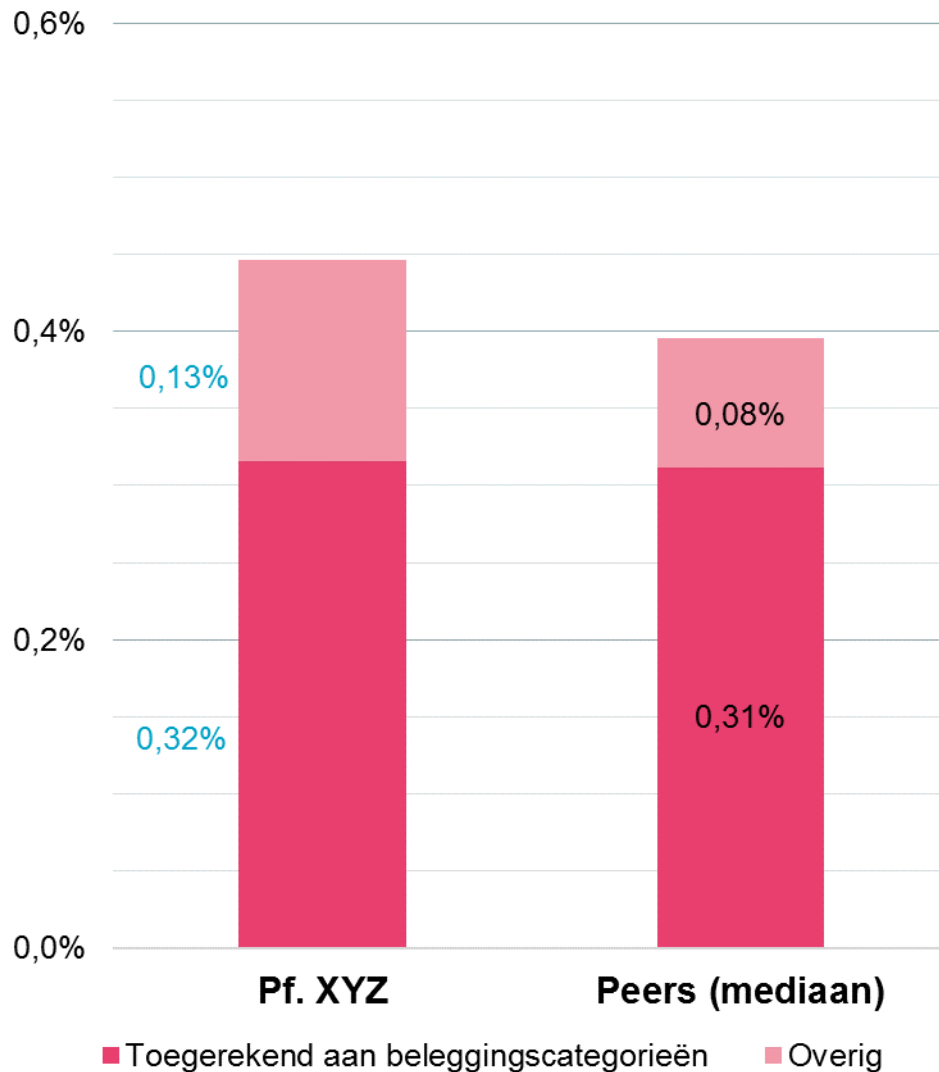
Peergroup: 23 pensioenfondsen met een belegd vermogen eind 2020 tussen € 100 en € 300 miljoen.
Belegd vermogen 2020 Pf. XYZ: € 197 miljoen.

De diverse kosten zijn weergegeven als percentage van het belegd vermogen.
De overige vermogensbeheerkosten^{*)} zijn bij Pf. XYZ, met uitzondering van bewaarloon en overige kosten, lager dan of gelijkwaardig aan de mediaan van de peergroup.

^{*)} We merken op dat pensioenfondsen slechts sporadisch overige VB-kosten in DNB-jaarstaten invullen.

2.4 Detailanalyse 2020

Totale vermogensbeheerkosten inclusief transactiekosten

Peergroup: 23 pensioenfondsen met een belegd vermogen eind 2020 tussen € 100 en € 300 miljoen.

De totale vermogensbeheerkosten *inclusief* transactiekosten zijn gesplitst in kosten die toegerekend zijn aan beleggingscategorieën en aan overige vermogensbeheerkosten.

De totale vermogensbeheerkosten waren in 2020 voor:

Pf. XYZ	0,45%
Peergroup	0,39% (mediaan)

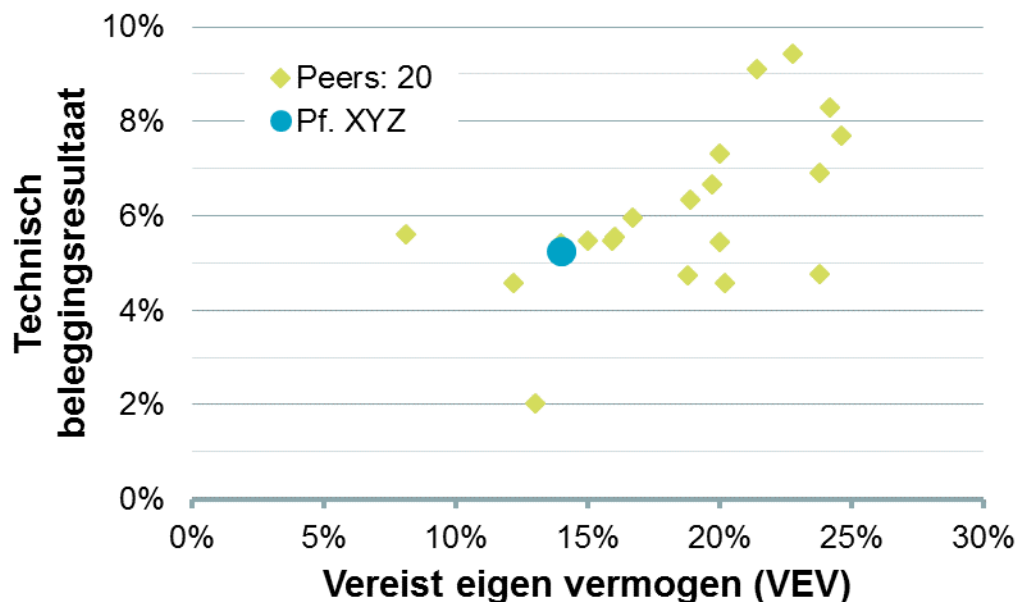
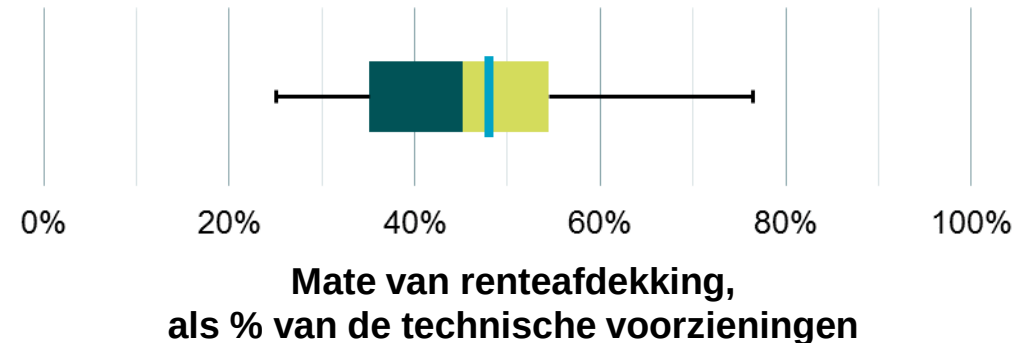
De totale vermogensbeheerkosten in de peergroup lagen tussen 0,15% en 0,70%.

2.5 Detailanalyse 2020

Renteafdekking en technisch beleggingsresultaat

Peergroup: 21 pensioenfondsen met een duration van de technische voorzieningen tussen 15 en 20 jaar.

Pf. XYZ: duration technische voorzieningen is gelijk aan 16,5 jaar.

Peergroup: zie hierboven

Het technisch beleggingsresultaat bij de peergroup lag in 2020 tussen 2,0% en 9,4%

Pf. XYZ had een VEV van 14,0% en realiseerde een technisch beleggingsresultaat van 5,3%.

Door het technisch beleggingsresultaat af te zetten tegen het VEV wordt een indruk verkregen van de mate waarin het geaccepteerde beleggingsrisico heeft geleid tot (extra) rendement.

3.0 Detailanalyse 2016- 2020

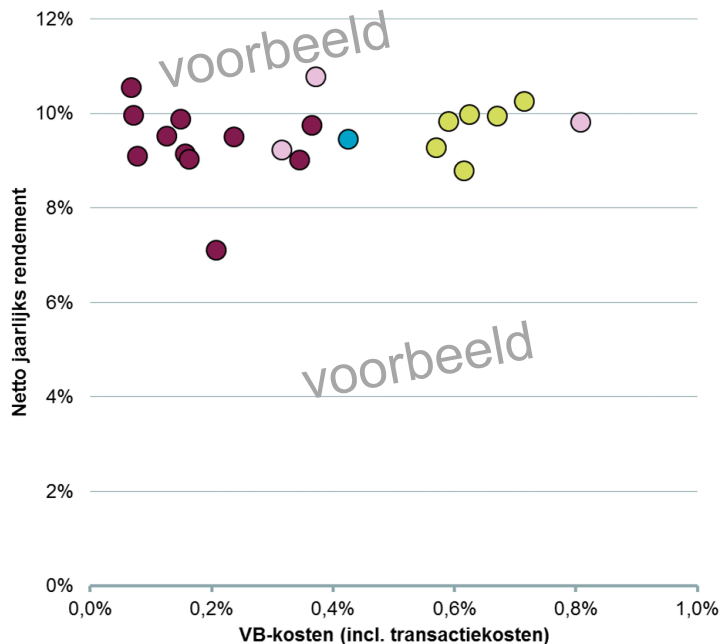
Uitleg gehanteerde figuur

Voorbeeld van scattergrafiek

Op de volgende pagina's wordt op detailniveau inzicht gegeven in de behaalde rendementen en de beleggingskosten van Pf. XYZ ten opzichte van de peergroup. Hierbij wordt beschreven hoe de betreffende peergroup bepaald is.

De getoonde gegevens zijn gebaseerd op de aangeleverde cijfers uit de jaar- en kwartaalstaten DNB. Voor de volledigheid merken we op dat de getoonde cijfers betrekking hebben op de [kalenderjaren 2016-2020](#).

De resultaten worden getoond door middel van scattergrafieken. Hieronder een voorbeeldgrafiek en uitleg over de informatie in deze grafiek.

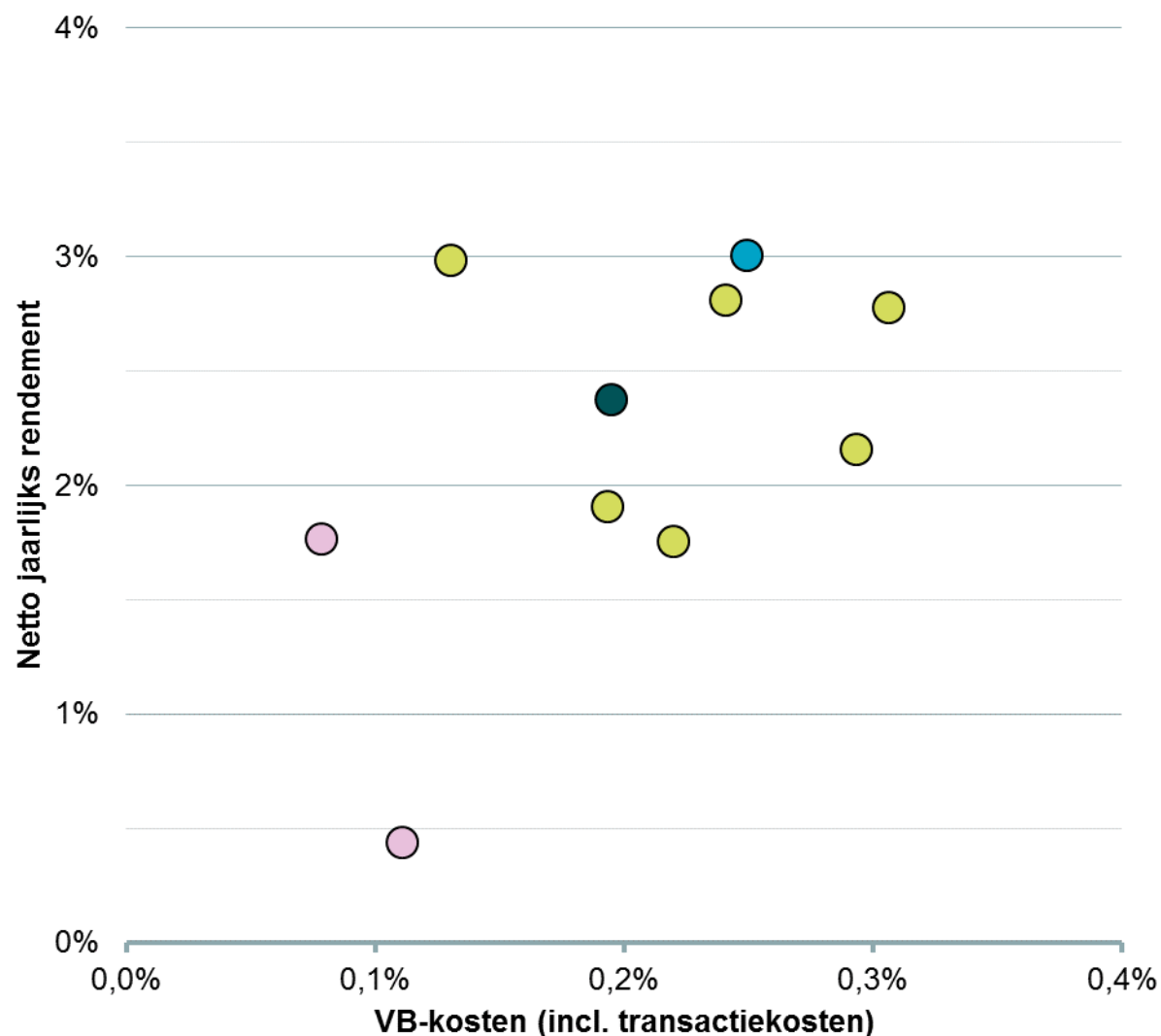
- » De x-as toont de ongewogen meetkundig gemiddelde beleggingskosten (vermogensbeheerkosten en transactiekosten).
- » De y-as toont het ongewogen meetkundig gemiddelde rendement.
- » De kleuren van de datapunten geven de volgende informatie:

- Blauw: positie van het fonds
- De kleurschaal geeft informatie over de mate van actief beheer ten opzichte van het fonds.
- De kleurschaal verandert bij +/- 5% en bij +/-50%.

3.0 Detailanalyse 2016 - 2020

Beleggingscategorie: Vastrentende waarden

Peergroep: 10 pensioenfondsen met VRW belegd in de volgende ranges:
in 2016: € 100 – € 300 miljoen
in 2017: € 100 – € 300 miljoen
in 2018: € 100 – € 300 miljoen
in 2019: € 100 – € 300 miljoen
in 2020: € 100 – € 300 miljoen

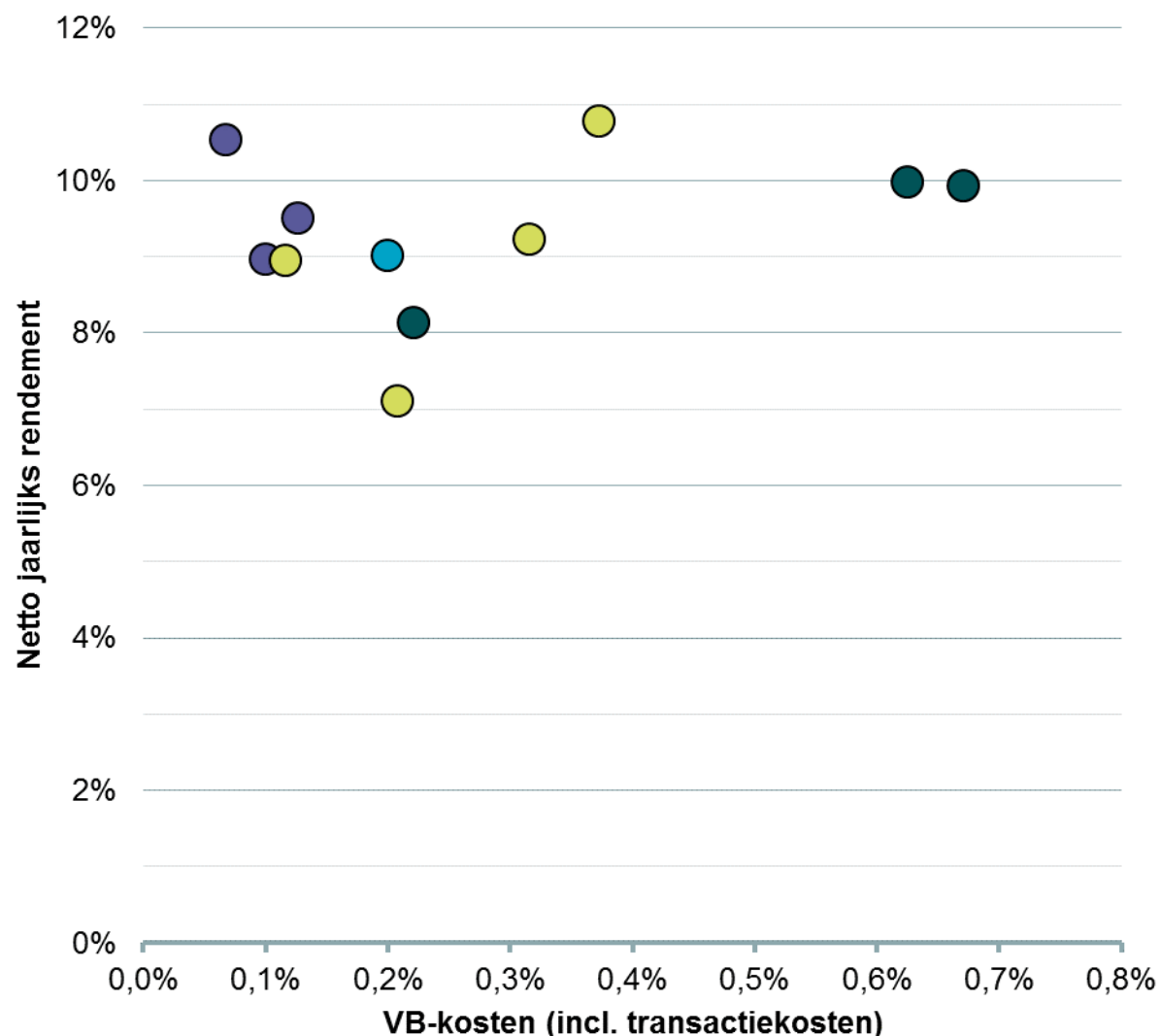
Pf. XYZ had belegd in VRW:
in 2016: € 105 miljoen
in 2017: € 111 miljoen
in 2018: € 126 miljoen
in 2019: € 135 miljoen
in 2020: € 138 miljoen

Gemiddeld actief beheer Pf. XYZ: 28%

3.0 Detailanalyse 2016 - 2020

Beleggingscategorie: Aandelen

Peergroep: 17 pensioenfondsen met aandelen belegd in de volgende ranges:
in 2016: € 10 – € 150 miljoen
in 2017: € 10 – € 150 miljoen
in 2018: € 10 – € 150 miljoen
in 2019: € 10 – € 150 miljoen
in 2020: € 10 – € 150 miljoen

Pf. XYZ had belegd in aandelen:
in 2016: € 43 miljoen
in 2017: € 46 miljoen
in 2018: € 48 miljoen
in 2019: € 52 miljoen
in 2020: € 55 miljoen

Gemiddeld actief beheer Pf. XYZ: 10%

4.0 Kwalitatieve kostenverantwoording

4.0 *Kwalitatieve kostenverantwoording*

Toelichting

Kostenverantwoording is meer dan alleen een opsomming van cijfers. In het bestuursverslag kan het bestuur een toelichting geven met een duiding van de kostenontwikkeling en een eigen oordeel over de hoogte van de uitvoeringskosten. Hierbij kan uiteraard een link worden gelegd met de door het pensioenfonds ontplooiende activiteiten. In aanvulling daarop kan een vergelijking worden gegeven met een externe benchmark, iets waarop AFM en DNB al enige tijd aandringen.

In dit kader is door ons nagegaan in hoeverre de jaarverslagen van pensioenfondsen hieraan voldoen. De meting is gedaan op basis van een 14-tal aspecten waarbij een deel objectief kan worden gemeten en het voor een deel een subjectieve beoordeling betreft.

Deze meting is geen oordeel, maar is bedoeld om een indruk te geven van de kostenverantwoording in de jaarverslagen van Nederlandse pensioenfondsen.

4.0 Kwalitatieve kostenverantwoording

Kwalitatieve kostenverantwoording in jaarverslag 2020 (1/4)

(Voorbeeld op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

Algemene kostenaspecten	Fonds	Alle pensioenfondsen
3 kostenratio's conform Pensioenfederatie "✓" indien de 3 kostenratio's zijn vermeld in het jaarverslag en op de aanbevolen wijze zijn berekend	✓	64%
3 kostenratio's in kerncijfers "✓" indien de 3 kostenratio's expliciet zijn opgenomen in de kerncijfers	✗	25%
Kostenverantwoording heeft duidelijke locatie in jaarverslag "✓" indien de verantwoording over de uitvoeringskosten een goed vindbare plek in het jaarverslag heeft, bij voorkeur een eigen paragraaf (of paragrafen) waarnaar in de inhoudsopgave verwezen wordt	✓	100%

4.0 Kwalitatieve kostenverantwoording

Kwalitatieve kostenverantwoording in jaarverslag 2020 (2/4)

(Voorbeeld op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

Kosten pensioenbeheer	Fonds	Alle pensioenfondsen
Toelichting aanwezig "✓" indien een toelichting wordt gegeven op de pensioenbeheerkostenratio; we zouden graag zien dat hier een toelichting wordt gegeven op de teller en de noemer van de	✓	52%
Vergelijking met voorgaand jaar, inclusief verschilverklaring "✓" indien een kwalitatieve toelichting wordt gegeven op verschillen met vorig jaar, ook op gelijk gebleven kosten kan een toelichting gegeven worden	✓	78%
Vergelijking met externe benchmark "✓" indien de kosten zijn afgezet tegen die van representatieve pensioenfondsen	✗	34%
Bestuursoordeel over kostenniveau "✓" indien in het bestuursverslag een (onderbouwd) oordeel van het bestuur is opgenomen over de hoogte van de pensioenbeheerkosten	✗	18%
Inzicht in toerekening PB- aan VB-kosten "✓" indien toegelicht is of en hoeveel pensioenbeheerkosten zijn toegerekend aan vermogensbeheerkosten, inclusief een onderbouwing van de verdeelsleutel	✗	40%

4.0 Kwalitatieve kostenverantwoording

Kwalitatieve kostenverantwoording in jaarverslag 2020 (3/4)

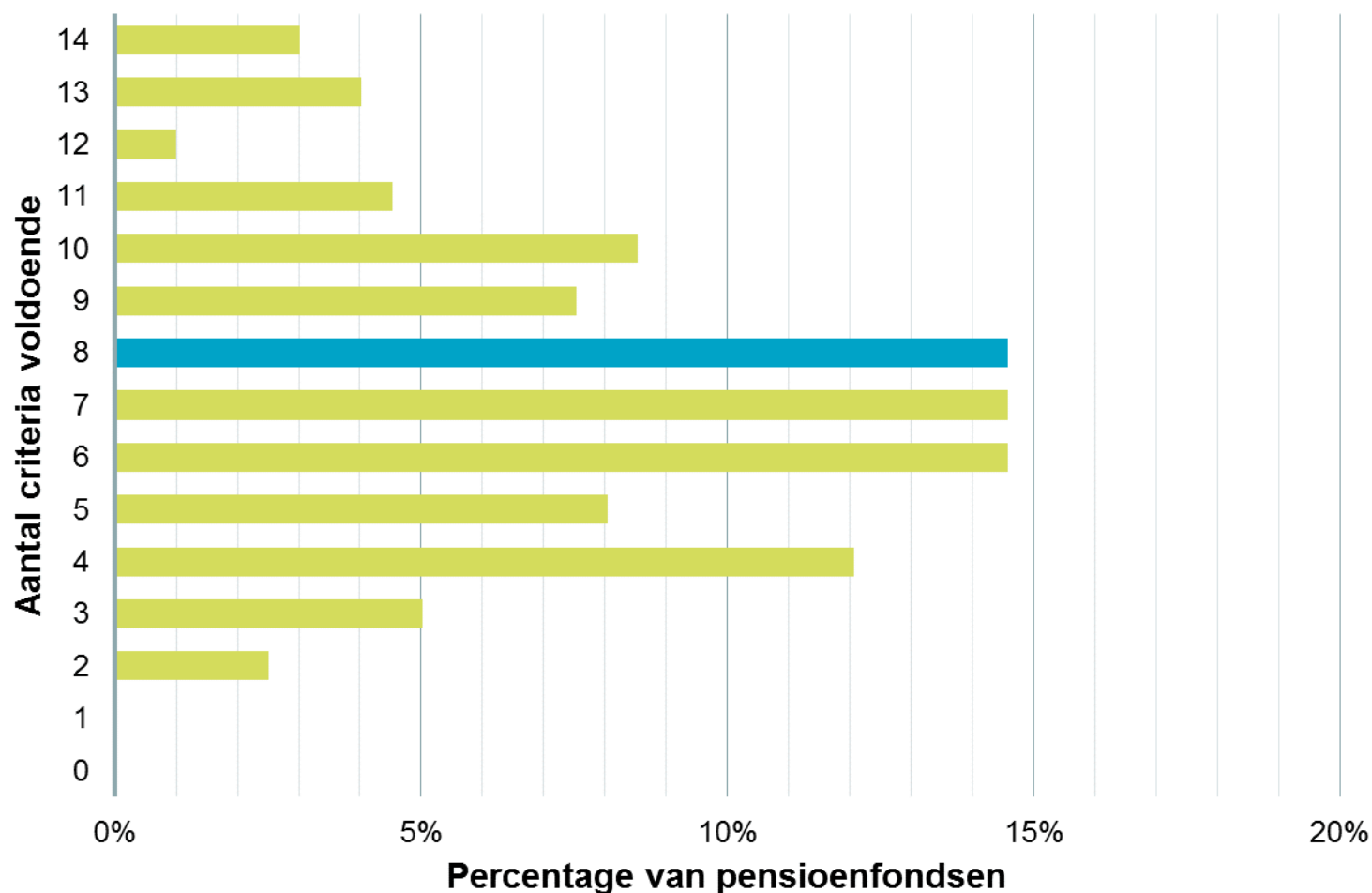
(Voorbeeld op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

Kosten vermogensbeheer	Fonds	Alle pensioenfondsen
Toelichting aanwezig "✓" indien een toelichting wordt gegeven op de vermogensbeheer- en transactiekosten (toelichting op teller en noemer van ratio)	✓	67%
Vergelijking met voorgaand jaar, inclusief verschilverklaring "✓" indien een kwalitatieve toelichting wordt gegeven op verschillen met vorig jaar; ook op gelijk gebleven kosten kan een toelichting gegeven worden	✓	73%
Vergelijking met externe benchmark "✓" indien de kosten zijn afgezet tegen die van representatieve pensioenfondsen	✓	37%
Bestuursoordeel over kostenniveau "✓" indien in het bestuursverslag een (onderbouwd) oordeel van het bestuur is opgenomen over de hoogte van de vermogensbeheer- en transactiekosten	x	18%
Inzicht in kosten per beleggingscategorie "✓" indien bij de kostenverantwoording in het bestuursverslag ook inzicht wordt gegeven in de hoogte van de kosten per beleggingscategorie, bij voorkeur als % van het gemiddeld belegd vermogen in die categorie	✓	81%
Link tussen kosten, rendement en/of risico "✓" indien het pensioenfonds een (onderbouwd) verband legt tussen de gemaakte kosten, het behaalde (over)rendement en/of de risicobeheersing	x	40%

4.0 Kwalitatieve kostenverantwoording

Kwalitatieve kostenverantwoording in jaarverslag 2020 (4/4)

(Voorbeeld op basis van rapport Werk in uitvoering 2020)

De grafiek toont het aantal criteria waarvoor door de 199 pensioenfondsen een voldoende is behaald.

58% van de fondsen heeft een voldoende behaald op ten minste 7 criteria. Het landelijk gemiddelde is **7,2 criteria voldoende** (dit was 6,6 in 2018).

Pf. XYZ heeft **8** criteria voldoende en scoort daarmee boven het landelijk gemiddelde.

5.0 Samenvatting en aandachtspunten

5.0 Samenvatting en aandachtspunten

6.0 Begrippen, peergroups en brongegevens

6.0 Begrippen, peergroups en brongegevens

Omschrijving van gehanteerde begrippen

- **Deelnemers**

Voor de meting over de periode 2018-2020 is dit het gemiddeld aantal actieven en pensioengerechtigden in die periode. Voor de meting over alleen 2020 is dit de stand per 31 december 2020.

- **Belegd vermogen (per beleggingscategorie)**

Dit is het belegd vermogen ultimo 2020, per beleggingscategorie. De gehanteerde beleggingscategorieën betreffen de door DNB gegeven klassen in combinatie met de door het pensioenfonds gehanteerde beleggingsstijl (actief of passief).

- **Overrendement (per beleggingscategorie)**

Dit betreft het jaarrendement boven een door een pensioenfonds zelf vastgestelde benchmark.

- **Pensioenvermogen**

Pensioenvermogen is berekend als totaal van de technische voorzieningen vermenigvuldigd met de actuele dekkingsgraad ultimo jaar.

- **Technisch beleggingsresultaat**

Dit is het saldo van de beleggingsopbrengsten, verminderd met de aan de technische voorzieningen toegevoegde (1-jaars) rente en de toevoeging als gevolg van wijziging in de RTS, gedeeld door het belegd vermogen.

6.0 Begrippen, peergroups en brongegevens

Op deze wijze stellen wij de peergroups vast

- **Peergroup pensioenbeheerkosten**

Groep van pensioenfondsen waarvan het gemiddeld aantal deelnemers vergelijkbaar is met het gemiddeld aantal deelnemers van uw fonds.

- **Peergroup vermogensbeheer- en transactiekosten**

Groep van pensioenfondsen waarvan het pensioenvermogen of belegd vermogen vergelijkbaar is met het pensioenvermogen of belegd vermogen van uw fonds.

Voor de afzonderlijke beleggingscategorieën is de peergroup steeds bepaald op basis van het belegd vermogen in de betreffende beleggingscategorie.

- **Peergroup renterisico**

Groep van pensioenfondsen waarvan de modified duration van de technische voorzieningen eind 2020 vergelijkbaar is met de modified duration van de technische voorzieningen eind 2020 van uw fonds.

6.0 Begrippen, peergroups en brongegevens

Onze analyse is gemaakt op basis van de volgende gegevens

- **Uitvoeringskosten 2018-2020 van Nederlandse pensioenfondsen**

Voor onze analyse hebben gebruik gemaakt van de jaarverslagen van Nederlandse pensioenfondsen. De gegevens zijn door ons verzameld en via interne peer-review gecontroleerd. Het gaat hier om bijna alle Nederlandse pensioenfondsen.

- **Detailanalyse 2020**

Voor onze analyse hebben pensioenfondsen die deelnemen aan de LCP Kostenbenchmark 2021 gegevens aangeleverd. Deze gegevens zijn afkomstig uit DNB-staten, aangevuld met enkele eigen gegevens. De gegevens hebben we, voor zover mogelijk, vergeleken met de gegevens uit het jaarverslag. Op basis van aanwijzingen DNB bij de DNB-staten, gaan wij uit van vergelijkbare gegevens. Enkele pensioenfondsen die niet deelnemen aan de LCP Kostenbenchmark 2021 hebben wel gegevens aangeleverd. Deze pensioenfondsen kunnen deel uitmaken van een of meerdere peergroups.

- **Detailanalyse 2016-2020**

Zie hierboven bij “Detailanalyse 2020”.

- **Kwalitatieve kostenverantwoording 2020**

Zie hierboven bij “Uitvoeringskosten 2018-2020 van Nederlandse pensioenfondsen”.

Door tussentijds afronden kan een totaaluitkomst afwijken van de som van de onderliggende componenten.

Disclaimer en contactinformatie

Bram van den Langenberg

Consultant - Actuary

Bram.vandenLangenberg@lcpnl.com

+31 6 82 335 393

Johan van Soest

Senior Consultant - Actuary

Johan.vanSoest@lcpnl.com

+31 6 53 733 998

Dit document betreft de LCP Kostenbenchmark 2021 voor pensioenfondsen. De informatie in dit document is gebaseerd op de publiekelijk beschikbare gegevens uit de jaarverslagen van de Nederlandse pensioenfondsen, aangevuld met door de pensioenfondsen beschikbaar gestelde gegevens. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Dit document is opgesteld door Lane Clark & Peacock Netherlands B.V. onder de voorwaarden genoemd in de schriftelijke opdrachtovereenkomst met onze cliënt Stichting Pensioenfonds XYZ.

Dit document is alleen geschikt voor de beschreven doelstellingen en dient voor niets anders te worden gebruikt. Het is onderhevig aan de vermelde beperkingen (bijvoorbeeld met betrekking tot de mate van nauwkeurigheid of volledigheid). Tenzij anders vermeld, is dit document vertrouwelijk en alleen bedoeld voor gebruik door u. Het is zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming niet toegestaan om dit document, volledig of gedeeltelijk, beschikbaar te stellen aan anderen. Wij aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid tegenover anderen die geen cliënt van ons zijn.